

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

132:1 • 2012

Genus och arbete i det tidigmoderna Sverige

MARIA ÅGREN *Uppsala universitet*

Ett generöst anslag från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse har gjort det möjligt att vid Historiska institutionen i Uppsala starta forskningsprojektet "Genus och arbete i det tidigmoderna Sverige", till vilket ytterligare forskare (med annan finansiering) sedan anslutit sig. Ekonomiskt stöd från Vetenskapsrådet har samtidigt gjort att en till forskningsprojektet länkad databas har börjat byggas upp i samarbete med Demografiska databasen i Umeå. Detta innebär att ett femtontal forskare samt tre systemvetare är knutna till och arbetar med forskningsprojektet och/eller databasen; till dessa ska sedan läggas de, som ingår i de båda vetenskapliga referensgrupperna.¹ Det rör sig således om en inom humaniora ovanligt stor satsning, som dessutom utvecklar nya och framåtsyftande samarbetsformer. Mot bakgrund av detta kan det finnas goda skäl att i *Historisk tidskrift* informera om saken. Jag kommer här att i ett första steg behandla den övergripande målsättningen och den organisatoriska strukturen för projektet. I ett andra steg diskuterar

1. I det KAW-finansierade projektet ingår (med varierande tjänstgöringsgrad) Rosemarie Fiebranz, Benny Jacobsson, Karin Hassan Jansson, Marie Lennersand, Erik Lindberg, Dag Lindström, Sofia Ling och Linda Oja. Till projektet har även Elisabeth Gräslund Berg, Jonas Lindström, Jan Mispelaere och Göran Rydén anslutit sig (med annan lönefinansiering). Maria Ågrens och doktorand Christopher Pihls medverkan finansieras av Historisk-filosofisk fakultet vid Uppsala universitet. Ytterligare två doktorander kommer enligt planerna att anställas.

Inom den VR-finansierade databasdelen arbetar Rosemarie Fiebranz (koordinator) samt Jonas Lindström, Benny Jacobsson och Erik Lindberg. Maria Larsson, Jimmy Ljungberg och Pär Vikström vid DDB sköter support och vidareutveckling. Joakim Nivre och doktorand Eva Pettersson vid Språkvetenskaplig fakultet, UU, genomför ett till GaW länkat, språkteknologiskt projekt som handlar om automatisk igenkänning av verb i äldre svenska (tryckta) texter.

I GaW:s vetenskapliga referensgrupp ingår Christina Florin, Jan Lindegren, Leif Runefelt, Karin Sennfelt, Johan Söderberg, Rolf Torstendahl, Kirsi Vainio-Korhonen och Eva Österberg. I databasens vetenskapliga referensgrupp ingår Bengt Dahlqvist, Per-Anders Edin, Sören Edvinsson, Joakim Nivre, Linda Oja och John Rogers.

jag de vetenskapliga frågeställningarna och jag ger även några konkreta exempel på delstudier inom projektet. I ett tredje steg presenteras de metodologiska tillvägagångssätt som valts. Slutligen kommer jag att beröra projektets övergripande tolkningsram, som ytterst sett berör nyttan av historiska studier.

Målsättning och struktur

Forskningsprojektet "Genus och arbete" (eng. "Gender and Work"; hädanefter förkortat GaW) har som övergripande empirisk målsättning att öka kunskapen om mäns och kvinnors arbete i det svenska riket under tiden från 1550 till 1800. För det ändamålet har drygt tio olika delstudier konstruerats. Dessa ska belysa viktiga delar och aspekter av människors arbete och tillsammans ge en riklig kronologisk och geografisk täckning av det tidigmoderna Sverige; fullständighet är givetvis inte möjligt att uppnå ens i ett projekt av denna storleksordning. Resultaten inom varje delstudie kommer sedan att göras tillgängliga för dagens och framtidens forskarsamhälle, dels genom sedvanlig produktion av vetenskapliga texter (bland vilka projektets engelskspråkiga slutrapport särskilt bör nämnas),² dels genom att uppgifter som forskarna samlar in under forskningsprojektets lopp lagras och görs sökbara i den för ändamålet specialkonstruerade databasen.

Forskningsläge och frågeställningar

Att det saknas kunskap om kvinnors och mäns arbete under tidigmodern tid är inte svårt att belägga, vare sig för Sverige³ eller för andra länder.⁴ Det som framför allt saknas är kunskap om arbete som *social praktik*. Detta beror till stor del på att det är svårt och tidsödande att finna information om just dessa praktiker. Den tidigmoderna perioden tillhör ju i allt väsentligt den "för-statistiska" tiden, vilket innebär att den inte efterlämnat stora dataserier av den typ som arbetslivsforskning om det moderna samhället kan använda sig av.⁵ För svensk tidigmodern

2. Då projektet löper under tiden 1/1 2010–31/12 2014 beräknas den tryckta slutrapporten utkomma 2014/2015.

3. Janken Myrdal, *Jordbrukets historia under feodalismen 1000–1700* (Stockholm 1999) s. 309.

4. Sheilagh Ogilvie, *A bitter living: women, markets, and social capital in early modern Germany* (Oxford 2003) s. 2.

5. Dessa problem behandlas mer utförligt i Rosemarie Fiebranz, Erik Lindberg, Jonas Lindström & Maria Ågren, "Making verbs count: the research project 'Gender and Work' and its methodology", *Scandinavian economic history review*, 59:3 (2011) s. 271–291.

tid finns följaktligen endast några få lokala intensivstudier som ger inblick i arbetets praktiker.⁶ Däremot finns det relativt god kunskap om tidigmoderna normer och ideal (särskilt om hushållet som arbetsorganisation). Men hur normer, ideal och praktiker förhåller sig till varandra, om de förändrats över tid samt hur situationen i Sverige förhöll sig till situationen i andra länder är, som redan nämnts, mindre väl utforskat.

I dag ser vi hur intresset för frågor om tidigmodernt arbete växer runtom i Europa. Forskargrupper i Storbritannien (Cambridge), Nederländerna och Spanien sysslar just med sådana frågor. Skälen till att man intresserar sig för frågorna varierar dock: Å ena sidan finns det forskare som vill uppskatta hur snabb den ekonomiska utvecklingen varit under olika tidsperioder i det förgångna. Hur stor arbetskraft som fanns tillgänglig i samhället blir då en central fråga, och det räcker naturligtvis inte att veta hur många män som arbetade; man måste även veta hur många kvinnor som gjorde det. Den kvantitativa betydelsen av kvinnors arbetsinsatser står här högt på forskningsagendan.⁷ Å andra sidan finns det forskare som är mer intresserade av hur och varför arbete har fördelats på ett visst sätt i ett givet samhälle och vilka konsekvenser arbetsfördelningen fått, både för enskilda individer och för samhället som helhet.⁸ Andra frågor som också intresserar dessa senare forskare gäller hur arbete formade människors identiteter och därmed också handlingar (eftersom olika identiteter skapar beredskap för olika typer av handlingar).⁹ GaW-projektet skriver in sig i denna senare forskningsinriktning.

6. Eva Österberg, "Bonde eller bagerska? Vanliga svenska kvinnors ekonomiska ställning under senmedeltiden: några frågor och problem", och Kekke Stadin, "Den gömda och glömda arbetskraften: stadskvinnor i produktion under 1600- och 1700-talen", båda *Historisk tidskrift* 100:3 (1980); Britta Lundgren, "Det äro många postmästaränkor som sitta vid tjänsterna efter männen: om postmästaränkor på 1600-talet", *Historisk tidskrift* 107:1 (1987); Anders Florén, *Genus och producentroll: kvinnoarbete inom svensk bergshantering, exemplet Jäders bruk 1640–1840* (Uppsala 1991); Per-Göran Johansson, *Gods, kvinnor och stickning: tidig industriell verksamhet i Höks härad i södra Halland ca 1750–1870* (Lund 2001); Rosemarie Fiebranz, *Jord, linne eller träkol? Genusordning och hushållsstrategier, Bjuråker 1750–1850* (Uppsala 2002); Solveig Fagerlund, *Handel och vandel: vardagslivets sociala struktur ur ett kvinnoperspektiv: Helsingborg ca 1680–1709* (Lund 2002); Sofia Ling, *Kärringmedicin och vetenskap: läkare och kvacksalverianlagade i Sverige omkring 1770–1870* (Uppsala 2004); Christine Bladh (red.), *Rodderskor på Stockholms vatten* (Stockholm 2008).

7. Ett exempel på detta är projektet "The occupational structure of England and Wales 1379–1911" vid The Cambridge Group for Population Studies under ledning av E. A. Wrigley och L. Shaw Taylor.

8. Ett exempel är Ogilvie (2003).

9. Ett exempel är Julie Hardwick, *Family business: litigation and the political economies of daily life in early modern France* (Oxford 2009).

Det bör dock betonas att det inte finns några vattentäta skott mellan dessa båda inriktningar (och det är ju jag, som, av pedagogiska skäl, här skapar bilden av två olika inriktningar). För forskare inom båda inriktningar kan exempelvis frågan om hur vanligt det var att kvinnor utförde avlönat arbete utanför hushållets ram vara mycket viktigt att besvara. Inom den första inriktningen används svaret kanske främst för att uppskatta "female labour-force participation" medan man inom den andra inriktningen snarare skulle använda svaret för att bedöma i vad mån ett "domesticity"-ideal hade fått fäste, eller för att bedöma hur lätt eller svårt det var för en kvinna som saknade hushållstillhörighet att försörja sig genom eget arbete. Kvantitativa och kvalitativa tillvägagångssätt skall inte uppfattas som vare sig väsensskilda eller mot varandra stridande; projektets arbetssätt och uppläggnings är tänkta att motverka ett sådant synsätt.

De tre för GaW-projektet *grundläggande frågorna* är således vad män och kvinnor inom samhällets olika sociala skikt och ekonomiska sektorer faktiskt arbetade med, varför arbetet fördelades på ett visst sätt och vad denna fördelning innebar för individer och samhälle. För att man över huvud taget skall kunna börja resonera om de senare två frågorna behöver man alltså veta mycket mer om de sociala praktikerna eller, annorlunda uttryckt, hur människor använde sin tid i försörjningssyfte. Här kommer den så kallade verborienterade metoden och databasen GaW in (varom mera strax).

I steg två, som gäller varför-frågan, kommer en rad olika förklaringsfaktorer och förklaringsperspektiv in i bilden. Här blir skillnadsskapande mekanismer centrala, både sådana som knöt sig till kön och sådana som knöt sig till andra kriterier för kategorisering av människor. Kön lär dock få en särskilt central roll, dels eftersom vi har mycket ofullständig kunskap om vad denna faktor betytt för tidigmodern arbetsdelning, dels eftersom kön verkar ha varit särskilt "produktivt" som skillnadsskapande faktor (vilket bland annat lagstiftning och lärd diskurs vittnar om).¹⁰ Det är ju också könsskillnadernas centrala roll som motiverar projektets namn, Genus och arbete.

I steg tre, som gäller konsekvenserna av arbetsdelningen, inte minst

10. I denna artikel används orden "genusarbetsdelning" och "könsarbetsdelning" som synonymer. I båda fallen avses den kulturellt skapade och upprätthållna fördelningen av arbetsuppgifter mellan kvinnor och män i ett givet samhälle.

för den enskilda individen, kommer vi att betrakta våra resultat i ett mer generellt men ändå inte tidsberoende perspektiv. Det generella kommer från Amartya Sens diskussion av vad ett gott samhälle är, medan det tidsberoende består av våra egna slutsatser om hur tidigmoderna människor såg på arbete i relation till begreppet "gott samhälle".

För att konkretisera ger jag nu två exempel på delstudier som utförts inom GaW.¹¹ Det ena gäller skrånas betydelse för kvinnors möjligheter, eller svårigheter, att försörja sig. Det andra gäller barnomsorg uppfattad som arbete. Det första exemplet är alltså en studie av en ekonomisk sektor (urbant hantverk) medan det andra exemplet är en studie av en sektorövergripande aspekt av försörjningsproblematiken – behovet av barnomsorg fanns förstås inom alla ekonomiska sektorer. På samma sätt kan de övriga delprojekten inom GaW delas upp i studier av sektorer (t.ex. statlig förvaltning) och sektorsövergripande aspekter (t.ex. arbetsrelaterad mobilitet som inte var kopplad till en speciell sektor utan förekom i hela samhället).

Varje delprojekt inom GaW behöver förstås förhålla sig till ett eget forskningsläge. I skråfallet finns det således en omfattande och på sistone allt mer livaktig internationell diskussion om skrånas betydelse i största allmänhet, och deras specifika betydelse för kvinnors försörjningsmöjligheter och -svårigheter. En viktig slutsats på detta fält är att skrånas inverkan var mycket mer komplex och varierad än vad man tidigare förstätt.¹² Det blir därför en viktig uppgift inom denna delstudie att utvärdera de svenska skrånas roll och effekter. Detta kommer sannolikt att leda över till en mer allmän diskussion av de regleringar, som kännetecknade ståndssamhället i stort. I barnomsorgsfallet är situationen närmast den motsatta. Forskningsläget om tidigmodern barnomsorg betraktad som arbete är påfallande litet, och nästan inget har skrivits om hur detta arbete var fördelat mellan könen. Det blir här en viktig uppgift att bidra till att arbete med barn kommer upp på historieforskningens dagordning, liksom att formulera preliminära hypoteser.¹³

Men oberoende av vilka detaljforskningslägen som det blir aktuellt

11. För en detaljerad lista över dessa projekt, se <<http://gaw.hist.uu.se/Research/Whatdowedo/tabid/2879/language/sv-SE/Default.aspx>> (23/9 2011).

12. Detta forskningsläge sammanfattas av Dag Lindström, som ansvarar för delstudien, i artikeln "Genusarbetsdelning i det tidigmoderna skråväsendet" i Benny Jacobsson & Maria Ågren (red.), *Levebröd: vad vet vi om tidigmodern könsarbetsdelning?* (Uppsala 2011).

13. För denna delstudie ansvarar Linda Oja.

för forskarna att förhålla sig till så kommer alla studier att hållas samman av de tre frågorna (se ovan), av metoden (se nästa stycke) och av den övergripande tolkningsramen (se sista stycket).

Metodöverväganden

Den typ av information som behövs för att kunna besvara den första frågan – vad arbetade kvinnor och män med i det tidigmoderna Sverige? – är uppgifter om faktiskt utfört arbete. Dessa uppgifter skall å ena sidan vara så många som möjligt, eftersom kvantitet har ett värde, men de får å andra sidan inte vara lösryckta ur sitt sammanhang, eftersom kvalitativ förståelse är en förutsättning för goda förklaringar. GaW-projektets metod är ett sätt att försöka balansera dessa båda önskemål mot varandra. Om man har, säg, 20 000 välkontextualiserade observationer av faktiskt utfört arbete från en period om 250 år, så är ju det väldigt lite jämfört med vad en forskare kan laborera med för dagens svenska arbetsliv. Å andra sidan är det väldigt mycket mer än vad som tidigare stått den tidigmoderna forskningen till buds.

När vi funderat på vad "faktiskt utfört arbete" betyder, har vi kommit fram till att "arbete" bör ses som alla aktiviteter (eller all tidsanvändning) som syftar till aktörens försörjning. När vi sedan funderat på hur vi ur historiska texter och på ett enhetligt sätt kan samla in observationer av sådana aktiviteter, har vi kommit fram till att den språkliga formen för aktiviteter är en verbfras. Ofta har sådana verbfraser formen transitivt verb + direkt objekt, exempelvis "fiska strömming", "lyfta tunna", "vakta barn", "förbinda sår", "föra räkenskaper". Följaktligen är sådana verbfraser särskilt intressanta att fånga upp i det tidigmoderna materialet, och det är därför sådana uttryck som utgör kärnan i databasen GaW. Vi kallar detta den verborienterade metoden, delvis för att markera hur den skiljer sig från den metod som används av forskargruppen i Cambridge.¹⁴ Den källtyp som GaW-projektet hittills har använt för insamling av kontextualiserade verbfraser är främst rättegångsprotokoll, men även sockenstämmoprotokoll och räkenskaper förekommer.

Givetvis måste denna metod ibland kompletteras med andra, och givetvis finns det en rad avgränsnings- och tolkningsproblem förknippade

14. Cambridge-gruppen samlar in uppgifter om yrkestitlar, i första hand mäns yrkestitlar (det var ovanligare att kvinnor hade yrkestitlar). Man kan därför säga att deras metod är substantiv-orienterad. Detta är dock inte ett begrepp som man använder i Cambridge.

med den verborienterade metoden, som med alla metoder, men jag ska inte utveckla dem här.¹⁵ Jag vill bara peka på det, som jag själv uppfattar som mest besvärande. Det handlar om svårigheten att bestämma vem som faktiskt utförde ett visst arbetsmoment. De tidigmoderna källorna tenderar nämligen att presentera världen som om det var män (någon gång kvinnor) i ledande positioner som gjorde saker och ting snarare än de som stod i beroendeställning till dessa män (eller kvinnor). Om det till exempel står i en källa att Per Matsson levererade tyg till en handelsman i Uppsala, betyder det då att Per *själv* transporterade tyget till staden eller betyder det snarare att Per *lät* sin dräng (eller kanske sin piga) köra tyget till staden? På motsvarande sätt kan uppgiften om att hustru Anna tvättade kläder vara svårtolkad; det kan betyda att hon utförde tvättarbetet själv men det kan också betyda att hon *lät* någon annan utföra uppgiften. De hierarkiska relationerna inom hushållen och i samhället som helhet innebär att källorna ofta attribuerar arbetsuppgifter till vissa personer utan att det behöver betyda att det var de som utförde själva arbetet. Det finns ingen generell lösning på detta problem mer än att forskaren alltid måste vara uppmärksam på denna risk.

När jag i inledningen skrev att GaW utvecklar nya och framåtsyftande samarbetsformer så var det främst arbetet med att samla in uppgifter till databasen som jag hade i åtanke. Mina erfarenheter från Vetenskapsrådet och European Science Foundation har givit mig insikten att humanister borde samarbeta mer just kring datainsamling. Det är ju inte så att vi inte kan samarbeta; seminarieformen är, enligt min uppfattning, ett ypperligt uttryck för forskare som samarbetar genom att hjälpa, sporra och utmana varandra. Seminariet är något som starkt bidrar till att upprätthålla kvaliteten i humanistisk forskning. Men det är likväl ett faktum att vi inte alls samarbetar så mycket kring datainsamling som man gör i till exempel språkvetenskap (för att inte tala om fysik). Problemet med detta är att vissa frågekomplex är så stora och komplicerade att de inte kan angripas på ett bra sätt om inte många forskare samarbetar både om enhetlig datainsamling och om frågeformulering, teorival, tolkningar, förklaringar och så vidare. Jag menar att den tidigmoderna arbetsdelningen, dess orsaker och konsekvenser, är ett tydligt exempel på ett sådant stort och komplicerat fält. Det finns därför

15. För en mycket mer ingående diskussion av vägval och tolkningsproblem, se Fiebranz *et al.* (2011).

all anledning att vara glad och tacksam för att det varit möjligt att få stöd såväl för ett *innehåll* (tidigmodern genusforskning) som för ett *arbets sätt* (samordnad datainsamling och datalagring).

Vidare betydelse

Jag har kort berört att en del forskning om tidigmodernt arbetsliv bottenar i ett intresse för att mäta hur snabb den ekonomiska utvecklingen var. Detta är en fullt legitim forskningsfråga, inte minst mot bakgrund av att den tidigmoderna perioden har beskrivits som en period av generell ekonomisk nedgång, mellan de mer dynamiska perioderna medeltiden och den moderna tiden.¹⁶ Insikten om detta förhållande ger en viktig bakgrund till GaW-projektets fråga om vilka konsekvenser arbetsdelningen fick för den enskilde och för samhället i stort. Men vi vill söka en annan och vidare tolkningsram än den som ett fokus på ekonomisk tillväxt ger.

Amartya Sens så kallade *capability-approach* skall ses som ett medvetet ifrågasättande av det rimliga i att definiera utveckling som enbart ekonomisk tillväxt. Sen menar, förenklat uttryckt, att en meningsfull definition av "god utveckling" måste ta sikte på människors villkor och totala livssituation. Här ingår inte bara de ekonomiska villkoren utan även hälsa, utbildning och så vidare. Ytterst sett är det, enligt Sen, människors möjligheter att utveckla sin inneboende potential som fångar in vad god utveckling i ett samhälle bör betyda. De begrepp Sen använt för att uttrycka sina idéer är frihet (*freedom*) och förmåga (*capability*). Sens arbeten har setts som användbara av feministiska ekonomer eftersom han problematiserat kvinnors situation i dagens låginkomstländer.¹⁷

Diskussionen om "god utveckling" tar sin utgångspunkt i situationen i de länder som tidigare beskrevs som varande i behov av "utveckling" och vars status i dag mäts med hjälp av olika utvecklingsindex. För många historiker torde det värdeladdade ordet "utveckling" vara en stor stötesten. Men om man ersätter "god utveckling" med begreppet "gott samhälle" så har man eliminerat en del av problemet. Idén om "ett gott samhälle" är dels inte lika värdeladdad, dels en föreställning som den moderna välfärdsstaten inte har monopol på. Även i ståndssamhället

16. Jan Luiten van Zanden, *The long road to the industrial revolution: the European economy in a global perspective* (Leiden & Boston 2009) s. 5, 297.

17. *Feminist economics* 9:2 & 3 (2003).

fanns föreställningar om vad ett gott samhälle var och det fanns institutioner och praktiker som manifesterade den konkreta innebörden i detta begrepp.¹⁸ Med tanke på hur centralt arbete var för alla människor i det tidigmoderna Sverige, framstår det som ytterst relevant att fråga hur arbetets möjligheter och svårigheter påverkade människors situation, deras identitet, deras handlingar och deras bilder av vad ett gott samhälle innebar.

Det är uppenbart att det måste till en form av "översättningsarbete" för att den historiska innebörden i begreppen arbete och gott samhälle ska kunna relateras till den moderna, Sen-inspirerade diskussionen om utveckling.¹⁹ Men detta företag kan faktiskt vara lättare och mer givande än vad man i förstone tror. Sens betoning av att "det goda" är något mer än bara ekonomiskt välstånd, och att välstånd är ett medel snarare än ett mål, slår ibland an en sträng hos den som sysslar med det äldre samhället. Man kan tänka på Aron Gurevitjs analys av vad den medeltida människan uppfattade som rikedom, vilket innefattade så mycket mer än bara pengar.²⁰ Man kan också fundera på Anders Chydenius beskrivning från 1778 av vari en "fattig arbetares välfärd" bestod, nämligen i "frihet att bygga och bo på jorden, försörja sig själv och de sina, giftas och föröka sitt släkte". Samme Chydenius skrev även att en fattig arbetares "egendom är föga annat, än friheten och förmågan att arbeta och förvärfva sig sina dageliga behov".²¹ Det är onekligen slående att Chydenius använder begrepp – frihet och förmåga – som starkt påminner om Sens begrepp.

Varför skall man då försöka föra in resultat från det äldre samhället i dagens diskussioner? Jo, man ska göra det av just det skäl som Judith Bennett anger i sin programskrift *History matters*.²² Bennett uttrycker oro över att insikter i samhällen som sedan länge har försvunnit up-

18. Diskussion om ett bredare, och därmed för historiker mer användbart, välfärdsbegrepp finns t.ex. i David R. Green & Alastair Owens, "Introduction: family welfare and the welfare family" i des. (red.), *Family welfare: gender, property, and inheritance since the seventeenth century* (Westport & London 2004). Se även Annika Sandén, "Bekvämlighet eller salig evighet? Tankar kring välfärd, förmodernitet och det goda livet", *Historisk tidskrift* 122:4 (2002).

19. Inom GaW-projektet har Erik Lindberg ett särskilt ansvar för dessa frågor.

20. Aron Gurevitj, *Feodalismens uppkomst i Västeuropa* (Stockholm 1979) s. 59.

21. Anders Chydenius, *Tankar om husbönders och tjenstehjons naturliga rätt*. Utgiven under eget namn 1778, här citerad efter *Politiska skrifter af Anders Chydenius; med en historisk inledning å nyo utgifna af E. G. Palmén* (Helsingfors 1880) s. 346. Tack till Karin Hassan Jansson som gjorde projektgruppen uppmärksam på denna text.

22. Judith Bennett, *History matters: patriarchy and the challenge of feminism* (Philadelphia 2006).

penbarligen inte framstår som viktiga och intressanta för forskare som sysslar med nuet. I stället för att avfärda dessa insikter som något exotiskt och kuriosaartat bör man, enligt Bennett, ta dem till sig och lära sig något av dem.

Det är min förhoppning att GaW-projektet ska bidra till historieforskningen på en rad olika sätt. GaW ska ge oss en mycket tydligare bild av vari kvinnors och mäns arbete bestod under tidigmodern tid och härmed bidra till en ökad förståelse för vilken roll skillnadsskapande kopplat till kön spelade för möjligheten och svårigheten att försörja sig. GaW ska även bygga upp en på många sätt unik databas och dessutom testa för humanister ovanliga samarbetsformer. GaW ska slutligen föra samman resultat från äldre tider med dagsaktuella diskussioner. På så vis vill vi bidra till en starkare insikt om att "history matters".